

بازنگری تاکسونومی خرچنگ های آب شیرین جنس *Potamon Savigny, 1816* در ایران

هانیه یزدانیان، علیرضا کیخسروی
1- دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه حکیم سبزواری
2- استادیار دانشگاه حکیم سبزواری

اولین کنفرانس بین المللی
بوم شناسی و حفاظت از تنوع زیستی
۲۲ و ۲۳ دی ۱۴۰۰، دامغان

1st International conference of
Ecology and conservation biodiversity

چکیده انگلیسی

Potamon savigny, 1816 is one of the most important genus of freshwater crabs, distributed in southern Europe, northern Africa and western Asia. In current study, the taxonomic position of *Potamon* in Iran is revised. The results showed eight species in two subgenera are present in Iran.

رفرنس

- 1- Brandis, D., Storch, V., & Turkay, M. (2000).
- 2- Jesse, R., Grudinski, M., Klaus, S., Streit, B., & Pfenninger, M. (2011).
- 3- Klaus, S., Yeo, D. C., & Ahyong, S. T. (2011).
- 4- Keikhosravi, A., & Schubart, C. D. (2014).
- 5- Parvizi, E., Naderloo, R., Keikhosravi, A., & Schubart, C. D. (2017).

h.yazdanian75@gmail.com

09151543458

نتایج و بحث

مطالعات Brandis و همکاران در سال ۲۰۰۰ به روی تمام گونه‌های *Potamon* در خاورمیانه، سبب شد تا تعداد قابل توجهی از زیر گونه‌ها و مادون گونه‌های Pretzmann در هم ادغام و همنام شوند. (۱) در ادامه مطالعه مولکولی بر تکامل و تنوع خرچنگ‌های آب شیرین *Potamon* در حوزه دریای اژه توسط Jesse و همکاران در سال ۲۰۱۱ انجام شد. مطالعات نشان داد، تعداد ۹ گونه از آن‌ها به گونه‌های که قبلاً شناخته شده بود، اختصاص دارد و مابقی به عنوان گونه‌های ناشناخته جدید یا نیازمند بازنگری تاکسونومیک معرفی شدند. (۲،۳) در ادامه نمونه‌های Pretzmann دوباره مورد بازنگری قرار گرفت و *Potamon elbursi* به عنوان گونه معتبر شناخته شد. در سال ۲۰۱۴ گونه جدیدی با عنوان *Potamon ilam* در استان ایلام Keikhosravi & Schubart, 2014 شناسایی و توصیف شد. (۴) مطالعات پرویزی و همکاران در سال ۲۰۱۸ نشان داد که جمعیت‌های شرقی گونه *Potamon ibericum* به عنوان جمعیت‌های متمایز یا یک واحد تکاملی مجزا معرفی می‌شوند. علاوه بر این پیشنهاد شد، *Potamon bilobatum* هم نام و به عنوان جمعیت متمایز متعلق به *Potamon ibericum* تعریف شود. (۵) در نهایت، نتایج ما نشان داد که در حال حاضر جنس *Potamon* بیست و دو گونه را در خود جای داده است که از این میان هشت گونه از آن در ایران قرار دارد.

مقدمه

منطقه خاورمیانه به عنوان منطقه غنی از تنوع زیستی تلقی می‌گردند و به عنوان پلی میان منطقه جنوب شرق آسیا و اروپا لحاظ می‌شود، مطالعه گونه‌های این منطقه برای بررسی ابهامات موجود در فرآیندهای تکاملی و گونه‌زایی حائز اهمیت است. *Potamon savigny, 1816* یکی از جنس‌های شناخته شده در زیر خانواده Potaminae است. (۱) از میان ۲۲ گونه‌ای که متعلق به جنس *Potamon* می‌باشد ایران با داشتن ۹ گونه در *Potamon ibericum* (Bieberstein, 1808) در زیرجنس *Potamon (Pontipotamon)* Pretzmann, 1962 و گونه‌های *Potamon strouhali* Pretzmann, 1962، *Potamon ilam* Keikhosravi & Schubart, 2014، *Potamon transcaspicum*، *Potamon elbursi*، Pretzmann, 1962، *Potamon gedrosianum*، Pretzmann, 1962، *Potamon ruttneri*، Alcock, 1909، *Potamon persicum* و Pretzmann, 1962، *Potamon* متعلق به زیرجنس *Potamon (Orientopotamon)* Pretzmann, 1962 می‌باشد. (۱،۴،۵)

چکیده

Potamon savigny, 1816 یکی از مهم‌ترین جنس‌های خرچنگ‌های آب شیرین لحاظ می‌شود و محدوده‌ی پراکنش این جنس در جنوب اروپا، شمال آفریقا و غرب آسیا است. در مطالعه حاضر موقعیت تاکسونومی جنس *Potamon* در ایران مورد بازنگری قرار گرفت. نتایج حاصل از مرور تمامی مطالعات صورت گرفته شده نشان داد، هشت گونه متعلق به دو زیرجنس در ایران حضور دارند.

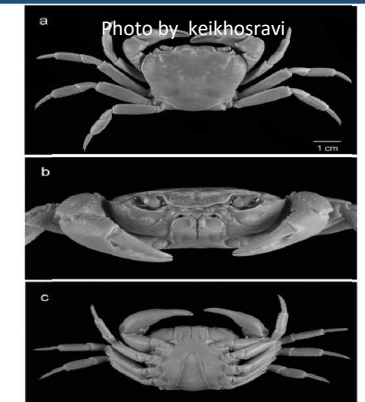

Figure 2.2. *Potamon ilam* sp. nov., holotype (SMF 39025). a, dorsal view; b, frontal view; c, ventral view.